

ÅLESUND KOMMUNE

Årsplan

Barnehageåret 2025- 2026

Harøy barnehage

Open, engasjert og modig

Innhold

Føremålet med barnehagen sin årsplan	3
Årsplanen sin funksjon	3
Barnehagen sitt samfunnsmandat	3
Organisering av dei kommunale barnehagane i Ålesund	4
Harøy barnehage	5
Barnehagen vår	5
Visjon	8
Verdiar	8
Barnehagen sitt innhald	9
Barnehagen sine satsingsområder	11
Barns medverknad	13
Samarbeid	14
Samarbeid mellom heimen og barnehagen	14
Samarbeid mellom barnehagen og andre aktørar	15
Teieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt	16
Overgangar	16
Når barnet byrjar i barnehagen	16
Overgongar i barnehagen	18
Overgangen mellom barnehage og skule	18
Barnehagen som pedagogisk verksemd	19
Planlegging	19
Vurdering	20
Dokumentasjon	20
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte	21
Arbeidsmåttane til barnehagen	22
Progresjon	22
Fagområda	23
Årshjul	27
Kjelder	27

Føremålet med barnehagen sin årsplan

Årsplanen er eit arbeidsreiskap for barnehagepersonalet og dokumenterer vala og grunngivingane til barnehagen
(Rammeplan for barnehagen - innhald og oppgåver, 2017, s. 37)

Barnehagen er ei pedagogisk verksemd der innhaldet skal planleggast og vurderast. Barnehagen sitt pedagogiske arbeid skal vere grunngjeven i Barnehagelova og i Rammeplanen. Med utgangspunkt i Rammeplanen skal barnehagen sitt samarbeidsutval fastsetje ein årsplan for den pedagogiske verksemda.

Det vert utarbeidd ein årsplan for kvart barnehageår i kvar barnehage. Årsplanen vert publisert på nett og sendt ut på e-post til alle foreldre og føresette når den er fastsett. Årsplanen ligg til grunn for vidare arbeid med planar for kortare og lengre tidsrom, og for ulike barnegrupper ved behov.

Årsplanen sin funksjon

Årsplanen skal synleggjere korleis barnehagen omsett barnehagelova i praksis, og arbeider målretta for å sikre det pedagogiske arbeidet. Ifølgje rammeplanen har planlegging av barnehagen sitt innhald og arbeid fleire funksjonar:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gjev kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppa
- Synleggjer barnehagen si tolking og realisering av rammeplanen
- Gjev utgangspunkt for refleksjon og utvikling av verksemda

Barnehagen sin årsplan er også eit viktig dokument for eigar og myndigheitene si oppfølging og tilsyn med barnehagen. Den er nyttig å bruke i samarbeid med føresette og andre samarbeidspartnarar.

Barnehagen sitt samfunnsmandat

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.

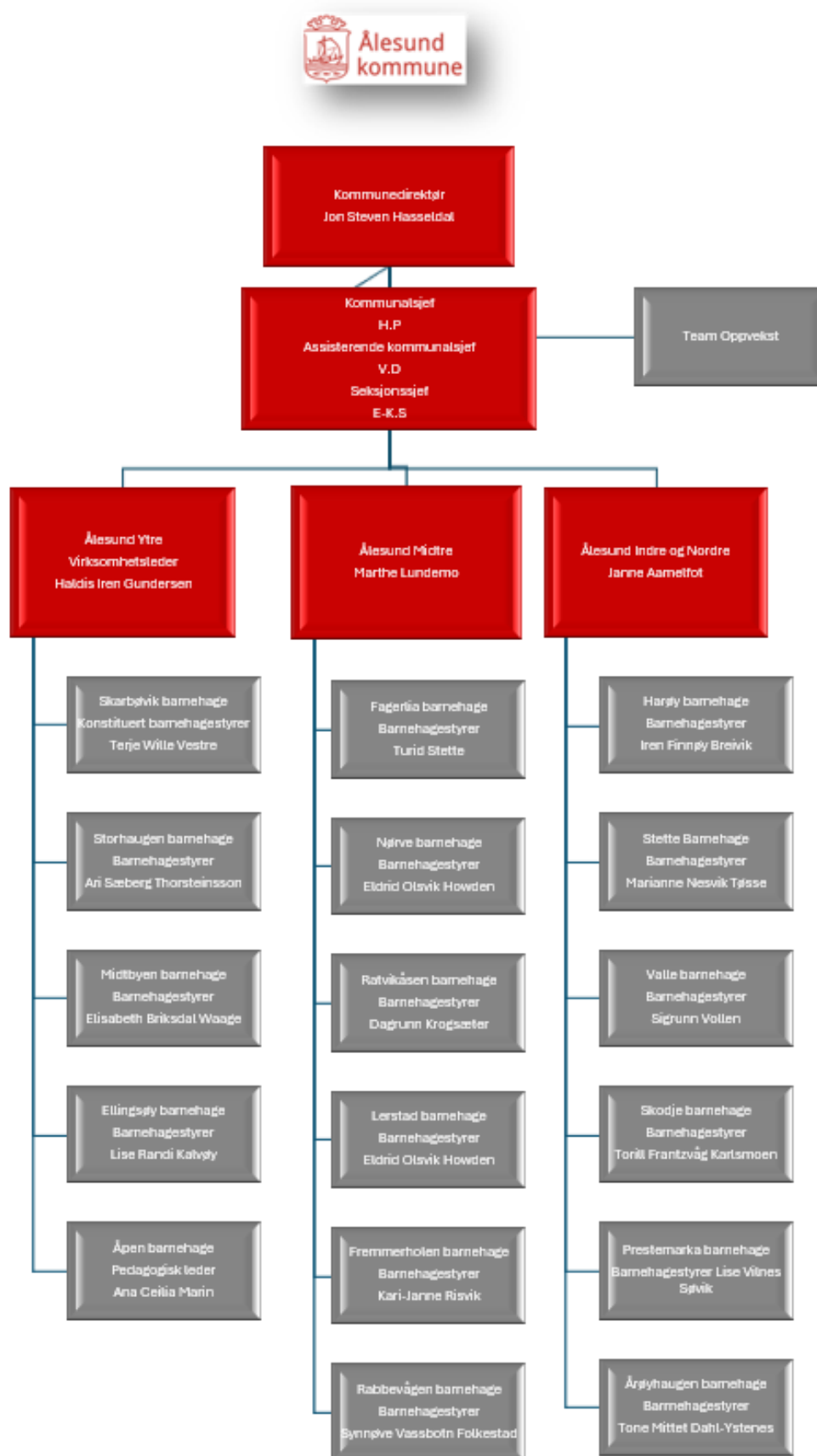
Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering

(Lov om barnehager, 2005, §1.Formål)

Organisering av dei kommunale barnehagane i Ålesund

Harøy barnehage

Barnehagen vår

Barnehagen vår ligg på Harøy, og er ein del av Verksemd barnehagar Indre og Nordre, saman med Prestemarka barnehage, Skodje barnehage, Stette barnehage, Valle barnehage og Årøyhaugen barnehage. Barnehagen ligg midt på øya, like ved Harøy skule med Sandøyhaugen, bibliotek og gymsal, rett ved ligg I.P Huse hallen og Harøy stadion. Det er kort veg til fjøre og skog, og saman med foreldre er det opparbeidd eit tur- og leikeområde i Mummiskogen 10 min. frå barnehagen. Butikk og kommunedelssenteret på Steinshamn ligg ca 20 min gåavstand unna.

Harøy barnehage vert driven som avdelingsbarnehage, og størrelse på barnegrupper og fordeling av barn over og under 3 år vert tilpassa den alderssamansettinga vi til eikvar tid har i kommunedelen, og for å skape så gode pedagogiske rammer som mogleg for alle barna.

I hovudbygget ligg avdelingane Hummaren, Sjøhesten, Kamskjelet og Sneglehuset.

Hummaren og Sjøhesten er avdelingar for barn mellom 1-3 år.

Kamskjelet og Sneglehuset er avdelingar for barn mellom 3-6 år.

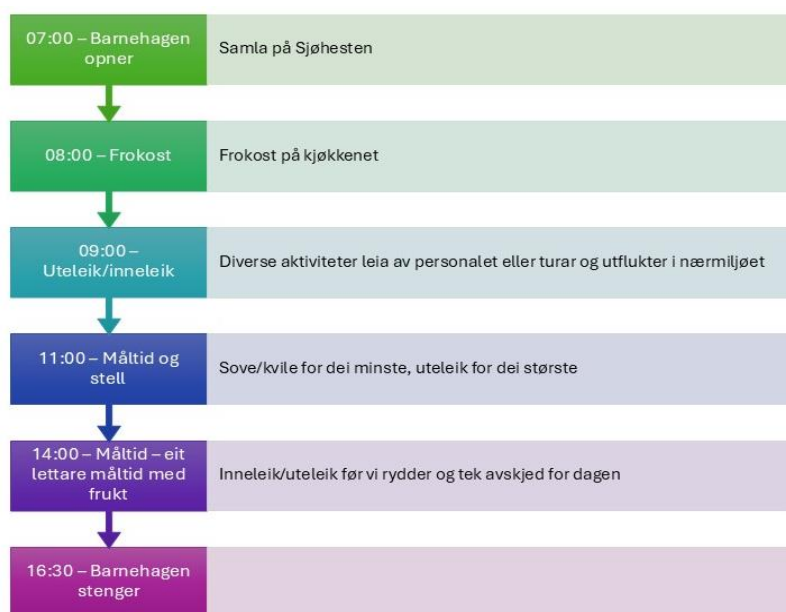
Barnehageåret 25/26 er barnegruppene fordelt slik:

Kamskjelet /Sneglehuset: 23 barn i alderen 3-5 år

Sjøhesten /Hummaren: 17 barn i alderen 1-3 år

Storbarn og småbarn samarbeider tett, vi er samla på morgonen før frukost, dei deler på å ete på kjøkkenet, er i lag i utetid og fleire gonger har vi opne dører inne slik at barna kan gå dit dei vil og treffast. På denne måten skaper vi tryggleik og blir kjent med kvarandre på tvers av avdelingane.

Dagsrytmen

Dagsrytma varierer noko frå småbarnsavdelingar og storbarnsavdelingar med utgangspunkt i barna sine behov, men vi tek utgangspunkt i følgande felles grunnrytme. Alle klokkeslett, med unntak av opne- og stengetid, er fleksible.

Kontaktinformasjon

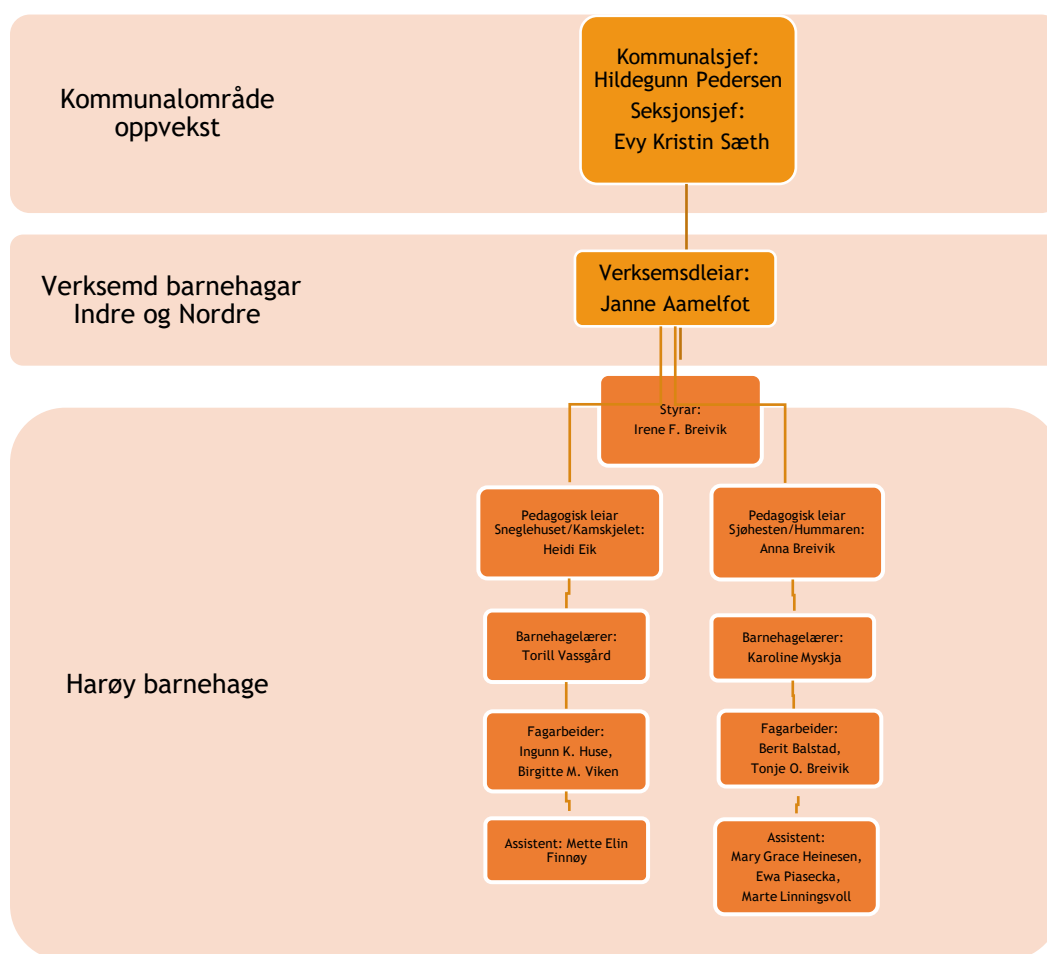
Harøy Barnehage
 Skulevegen 10
 6296 Harøy

Telefonnummer

Verksemdsleiar Janne Aamelfot: 95875569
 Styrar Irene Breivik: 46816700
 Kamskjelet (storbarn): 99091407
 Sjøhesten (småbarn): 99091406
 Turtelefon: 90606032

Irene.finnoy.breivik@alesund.kommune.no

Janne.aamelfot@alesund.kommune.no

Visjon

Verdiar

Barn og barndom – Demokrati – Mangfald og gjensidig respekt – Likestilling og likeverd – Berekraftig utvikling – Livsmestring og helse

I Harøy barnehage bygg vi på verdigrunnlaget frå Rammeplan for barnehagen i arbeidet vårt. For oss inneber dette at vi:

- Tek barna på alvor og ser dei som aktive medskaparar i eige liv
- Viser omsorg og inkludering ved å fokusere på tryggleik, trivsel og gode opplevingar for alle barn i kvardagen
- Har ei positiv, imøtekomande, raus, engasjert og anerkjennande haldning blant personalet
- Anerkjenner at alle er forskjellige og har ulike behov, men er like viktig i fellesskapet
- Legg vekt på å gje barna like moglegheiter til deltaking, samstundes som vi gjev særskilt tid og rom til barn som har det vanskeleg
- Nyttar personalet sin kompetanse aktivt i arbeidet, med kontinuerleg refleksjon over eigen pedagogiske praksis, samt evaluering av planar og tiltak

Vi ser verdiane i Ålesund kommune; OPEN – MODIG – ENGASJERT i samsvar med verdigrunnlaget i Rammeplanen, og ønsker at personalet skal:

Være opne	Vere modige	Vere engasjerte
•vise ei positiv og raus haldning, vere opne for nye utfordringar og utvikling av eigen kompetanse •vere mottakeleg og lyttande til andre sine perspektiv og innspel, samt tilgjengeleg og fleksible i vurderingar av behov og bruk av ressursar •legge vekt på mangfald ved å vere opne for ulike kulturar og måtar å vere på	•våge å uttrykke egne meiningar og stå opp for seg sjølv og andre •vere positive til endring, proaktive og sjå det konstruktive i nye utfordringar, samt tørre å gå utanfor komfortsona •tørre å bruke eigen kunnskap og erfaring, og arbeide i "flytsona" •ha relasjonelt mot ved å ta opp vanskeleg tema med kvarandre. Dette krev at personalet føler seg trygge og opplever å høyre til	•vere motiverte og positive til aktiviteter, vise interesse for barna, kollegaer og arbeidsoppgåver •vise glede og entusiasme i arbeidet, vere begeistra og fokusert •vere samarbeidsvillig og løysingsorientert •vere aktive vaksne i leik og samspel med barna, i personalmøter, i det daglege arbeidet i barnehagen, og i samarbeid med foreldre

Barnehagen sitt innhald

Innhaldet i barnehagen skal vere allsidig, variert og tilpassa enkeltbarnet og barnegruppa. Ein skal sjå arbeidet med omsorg, danning, leik, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i samanheng og samla bidra til den allsidige utviklinga til barna. (Rammeplanen kap 3)

Omsorg – leik – danning – læring – vennskap og fellesskap - kommunikasjon og språk

Barnehagen skal vareta barnas behov for omsorg

I Harøy barnehage meiner vi at omsorg handlar om at barna skal verte møtt med respekt, varme og omsorg, og at dei skal kjenne seg sett, føle seg trygg og få dekkja sine behov.

Barna skal bli møtt av personal som engasjerer seg i barna og er tilstade for dei, med opne armer og plass på fanget, og er interessert i deira uttrykk og har gode samtaler med dei. Når barna startar i barnehagen treng dei mykje ekstra omsorg, da det er ei stor endring i kvardagen til barnet, og personalet må være tett på og lære seg å kjenne kvart enkelt barn. Etter kvart som barna blir tryggare kan vi sleppe litt meir, men fortsatt være den trygge havna som barna kan komme til dersom dei treng oss. Barnehagen jobbar med trygghetssirkelen, slik vil vi være - ein trygg omsorgsperson for barnet, og støtte barna i utforsking og leik.

Barnehagen skal vareta barnas behov for lek, vennskap og fellesskap

Vi ser på leiken som viktig for barna si utvikling av sosial kompetanse, og leiken bidreg til at barna får erfaring med å samarbeide, forhandle, hevde seg sjølv, gi og ta, løyse konflikter, ta omsyn til kvarandre og vise empati. Leiken fremmar barna si utvikling av språk, og bidreg til at barna kan utvide ordforråd, kommunisere med andre, leike med ulike dialektar, og veksle mellom «her og no»- språk og «der og då»-språk. Vi meiner at leiken er ein hovudarena for barna si utvikling, og vi ønskjer at leiken skal ha stor plass i det gjennomgåande pedagogiske innhaldet.

Barna skal bli møtt av personale som er rollemodeller i lek, tilrettelegger for at barna kan utvikle leiken og støtter barna hvis det er nokon som treng hjelp til å komme inn i lek.

I barnehagen er alle barna leikevenner og vi ønsker at alle skal ha fantasi og frihet til å være seg sjølv, og tørre å late som om dei er nokon heilt andre. For at barn skal ha denne friheten må personalet observere og legge til rette for lek, gjennom å skape leikemiljø, gjere leikemateriale tilgjengeleg, og stimulere barna sin nysgjerrigheit.

Livsmestring og helse

I Harøy barnehage ser vi på livsmestring og helse som ein prosess der barna skal lære seg å takle følelsar og motgang. Barnehagen skal være ein trygg plass der barna kan få erfaringar og prøve forskjellige måtar for å meistre kvardagen. Dei vaksne i barnehagen skal skape forutsigbarhet og gode rammer, være gode rollemodellar og støtte barna. Vi vil bruke støttemateriell Livet og Sånn.

Barnehagen skal fremje danning

I Harøy barnehage ser vi på danning som ein prosess der barna skal kunne utvikle seg til den beste versjonen av seg sjølv, og at personalet må støtte barna i denne prosessen. Dette inneber med anna å stille spørsmål og yte motstand på andre sine vegne. Vi vil at barna skal vere nysgjerrige (vitelystne), utforskande, undrande, ta gode val, ha positiv sjølvkjensle, tenke sjølv og kunne stå opp for eigne synspunkt. Vi vil at barna skal lære å ta vare seg sjølv og andre menneske, på naturen, samfunnet og kulturen. Vi trener på sjølvstendighet i rutinesituasjoner, praktiserer varm grensesetting og legg til rette for forutsigbarhet. Barna skal få delta og vi skal ta deira meiningar på alvor.

Barnehagen skal fremje læring

I Harøy barnehage ser vi på læring som ein prosess som skjer gjennom lek og meningsfulle opplevingar i sosialt samspel i barnehagekvardagen. Vi skal støtte og anerkjenne barna, la barna være sjølvstendige, men gje hjelp dersom dei treng det. Vi skal tilrettelegge for aktivitet som stimulerer nysgjerrigheit og meistring, og sikre inkludering.

Barnehagen skal fremje kommunikasjon og språk

I Harøy barnehage ønsker vi å legge særleg vekt på språkmiljøet, gjennom arbeid med ReKomp har vi jobba for å implementere ASK. Vi brukar dagtavle, og snakkekort til barn som har behov. Enkelte barn har også behov for tegn til tale. Personalet er språkmodellar og har ansvaret for å skape eit variert språkmiljø der barna får oppleve glede ved å bruke språk og

kommunisere med andre. Dette ønsker vi å bygge vidare på i ReKomp arbeidet for dette året. Meir om det i punkt under om satsingsområder.

Barnehagen sine satsingsområder

Rekomp 2025/2026

Barnehagen deltek i ReKomp – Regional ordning for kompetanseheving for barnehagar, som skal bidra til at barnehagar utviklar sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseutvikling.

I Harøy barnehage har vi valgt tema:

Tilrettelegging for leik og rommet si betydning for språkleg aktivitet.

Det vi ønsker å jobbe meir med i år er:

- ✓ **Korleis kan barnehagen bruke rommet aktivt for å inkludere barn med språklige utfordringer i leik?**
 - Vi ønsker å ha søkelys på inkluderande praksis og korleis tilrettelegge for barn med minoritetsspråklig bakgrunn eller språkvansker.
 - Bygger vidare på kompetanse som vi har fått gjennom tidlegare arbeid i ReKomp der vi har jobba med ASK.

Miljøfyrtårn

Ålesund kommune har gjennom kommuneplana forplikta seg til å legge FN's berekraftsmål til grunn for alt den gjer. Dette er og eit krav frå sentrale myndigheiter, og eit ledd i arbeidet med å nå FN's berekraftsmål innan 2030. Miljøfyrtårn er eit verktøy som sikrar at kommunen driv berekraftig internt, og er Noregs mest brukte sertifisering for verksemdar som vil dokumentere sin miljøinnsats og vise samfunnsansvar.

Harøy barnehage er Miljøfyrtårn-sertifisert. Vi tek miljøansvar og jobbar målretta for ei grønare framtid

**SERTIFISERT
VIRKSOMHET**

I det miljøpedagogiske arbeidet ønsker vi å vektlegge spesielt mål 3 og 12 i FN's bærekraftsmål, og vi har valgt å jobbe med Matjungelen som er eit gratis aktivitetsprogram for barnehagane der barna kan leike og lære om mat som er bra for kroppen og kloden. Gjennom året vil vi bli kjent med måltids glede, naturens ressurser, matkultur, matmot og matlaging.

MATJUNGELN

- ✓ **Mål for miljøpedagogiske arbeidet: Vi ønsker å jobbe for å styrke barna sin nysgjerrighet, kunnskap og glede rundt mat, berekraft og helse gjennom heile året – med leik, undring og deltaking.**

Barnehageåret 2024/2025 – fokusområde i det pedagogiske innhaldet

Med utgangspunkt i dei førre kapitla om omsorg, leik, vennskap og fellesskap, danning og læring og vår tolking og konkretisering av innhald i Rammeplan, samt ut frå vurderingar av behov i barnegruppene, har vi vald å sette fokus på to hovudmålsettingar med delmål for kvar av desse for året som vi ønsker skal gje ei felles retning for personalet og avdelingane sitt arbeid.

- ✓ **Vi ønsker å fremme barn si sjølvstende og aktive deltaking gjennom klare strukturar, reglar og rutinar i barnehagedagen**
 - Delmål storbarn: Skape en positiv og trygg garderobesituasjon, hvor barna kan utvikle selvstendighet og føle seg trygge og ivaretatt
 - Delmål småbarn: Barna skal oppleve trygge og forutsigbare rammer i hverdagen, og få støtte til å invitere til lek, delta aktivt i lek og bli værende i leken.
- ✓ **Barna skal utvikle trygghet i samspill med andre, styrke evnen til å forstå og regulere egne følelser, samt legge grunnlag for empati, respekt og inkludering i fellesskapet**
 - Delmål: Hjelp barna til å forstå og ta hensyn til andres behov i en barnegruppe
- ✓ **Vi ønsker at alle barn skal erfare å vere betydningsfulle og vere i eit positivt samspel med barn og vaksne**
 - Barna skal få begynnende erfaringer med empati gjennom lek og samspill og øve på å forstå egne og andres følelser, vise omsorg, og samarbeide med hverandre

Barns medverknad

Barnehagen skal ivareta barna sin rett til medverknad ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagen sitt daglege innhald, jf. Lov om barnehager kap II-§3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

I følge rammeplanen kapittel 4 skal barnehagen vere bevisst på dei ulike uttrykksformene til barna og leggje til rette for medverknad på måtar som er tilpassa alder, erfaring, dei individuelle føresetnadene og behova til barna.

Vi legg vekt på å vere sensitive, lydhør og anerkjennande gjennom å observere, lytte og følge opp barna sine ulike uttrykk og behov, og vi legg vekt på å bygge vidare på barna sine interesser både i barnehagekvardagen og i planane våre. Vi ønsker å sette barna i fokus, og ta deira synspunkt og kjensler på alvor. Vi prøver å vere på leit etter det barna uttrykker, både gjennom ord, kroppsspråk og ansiktsuttrykk. Så langt det let seg gjere tilrettelegg vi barnehagekvardagen med utgangspunkt i barna sine interesser, behov og føresetnader.

Vi legg vekt på at barns medverknad handlar om å bli lytta til og forstått, og at medverknad er ein viktig faktor i sosial kompetanse. Dette vil seie at medverknad alltid må gå hand i hand med det å delta i og tilpasse seg til eit fellesskap og at barn ikkje skal få eit større ansvar enn

dei er rusta til å ta. Vi legg vekt på å støtte barna i det å finne ein balanse mellom sjølvhevding og sjølvregulering.

Å legge til rette for barns medverknad samstundes som vi legg til rette for gode og utviklande fellesskap til beste for alle barn kan vere utfordrande, og vi trekker fram felles dialog om grenser, grensesetting og konsekvenser som viktig i samband med dette. Vidare trekkast informasjon mellom heimen og barnehagen fram som sentralt.

Samarbeid

Samarbeid mellom heimen og barnehagen

Samarbeidet mellom heimen og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldre og barnehagepersonalet har eit felles ansvar for at barnet skal trivast og utvikle seg (Rammeplanen kap 5)

FAU og SU

For å sikre samarbeid med heimen, skal kvar barnehage ha eit foreldreråd og eit samarbeidsutval.

Barnehageeigar skal syte for at saker av viktigheit vert lagt føre for foreldrerådet og samarbeidsutvalet.

Alle foreldre er medlem av foreldrerådet, og foreldrerådstyre (FAU) består av ein leiar, nestleiar og 3 valgte medlemmar. Viktige oppgåver for foreldrerådet er å fremje fellesinteressene til foreldre og vidare til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppa skaper eit godt barnehagemiljø. Det blir haldt møte ved behov, og foreldrerådet hjelper til å planlegge sommarfest, dugnad etc. Styrar kan inviterast til å være med på møte.

SU består av leiar og nestleiar i FAU, styrar, eigar og 2 representantar for tilsette. Samarbeidsutvalet (SU) skal vere eit rådgjevande, kontaktskapande og samordnande organ.

Barnehagen sin eigar kan delta etter eige ønske, men ikkje med fleire representantar enn i kvar av dei andre gruppene. Det er SU som fastsett årsplanen til barnehagen.

Foreldrerådsstyre 2025/2026

- Leiar: Ann Mari Fjørtoft Bjørnøy
- Nesteiar: Roy Andre Haugen
- Medlem: Siren Huse, Kaja Viken, Øystein Sandøy,
- Varamedlem: Anett Hersel, Beate Harnes Håheim
- Revisor for foreldrekasse: Susanna Røsok Maloku, Kaja Viken
- Valnemnd: Ole Anton Husby, Jan Andre Møst

Leiar og nestleiar er medlemmar i Samarbeidsutval ved Harøy barnehage

Den daglige kontakten/IST Home

Vi ønsker å ha eit godt samarbeid med foreldre, og den daglege kontakten er viktig for oss. Her kan vi utveksle informasjon om barnet og dagen i barnehagen.

I Harøy barnehage brukar vi appen IST Home til informasjon om særskilte saker eller tema, referat frå møter, barnehagrute, påminning om fristar m.m.

Foreldre kan registrere om barnet skal ha fri, sjukdom og ferie, opphaldstid, henteavtalar osv.

Foreldresamtaler

I Harøy barnehage har vi foreldresamtaler to gonger i året, ein om hausten og ein om våren. Vi ønsker gode samtaler, og møte foreldre med varme, forståelse og respekt. Det er viktig for oss å være open og vi ønsker det samme fra foreldre, slik at vi kan ha ein god dialog. Om det er behov for fleire samtaler i løpet av året kan ein be om det.

Samarbeid mellom barnehagen og andre aktørar

Regjeringen forventer – at kommuner og fylkeskommuner arbeider målretta for ein felles kultur for samarbeid på tvers av tenestene for å gi barn og unge som treng det, et helskapeleg tilbud. Godt tverrfaglig samarbeid handlar om at ulike fagmiljø arbeid saman og ser tilboda til barn og unge i samanheng
(Meld.St. 6, 2019-2020, s. 6)

I Ålesund kommune samarbeidar barnehagane tverrfagleg med ulike aktørar som til dømes PPT, Barneverntenesta, Helsestasjonar, skular m.m.

Barnehagen følger dei kommunale retningslinjene for tverrfagleg samarbeid ved behov for utvida samarbeid med andre kommunale tenester og hjelpeapparat. Det er utarbeidd kommunale prosedyrer knytt til oppmelding til PPT, søknad om spesialpedagogiske vedtak, søknad om tilretteleggingsvedtak, bekymringsmelding til barnevern m.m.

Vi ønsker å legge vekt på å nytte nærmiljøet aktivt, gjere barna kjent med både lokale tradisjonar, samfunnsinstitusjonar og arbeidsplassar, slik at barna opplever tilhøyrsele til lokalmiljøet og heimstaden.

Barnehagen går på turar til Harøy bibliotek for å låne bøker og for å delta på aktiviteter som biblioteket inviterer til. Vi går på tur til gardsbruk i nærområdet, der vi får oppleve både storgardsdrift på Harnesmyr gard, men også den lille hønsegarden på «Tokla». Vi besøker forskjellige småhagar i nærmiljøet der vi kan plukke bær, eple eller andre grønnsaker. Barnehagen samarbeider og med lokalt brannvesen i samband med

brannvernveka, med Røde kors og ambulansen i forhold til førstehjelp, samt med Harøy skule om jobbskygging, praksisplass og lokal utdanningsmesse, og førskulegruppa har eget opplegg for å bli kjent med skulen.

Teieplikt, opplysningsplikt og avvergeplikt

Barnehagelova § 20 pålegg teieplikt om forhold dei tilsette i barnehagen blir kjent med gjennom si stilling (jf. Fvl. § 13). Teieplikta er ein viktig føresetnad for at barnehagen skal bli informert om opplysingar i høve familieforholda til barn som kan vere avgjerande for opphald, trivsel og utvikling i barnehagen.

Barnehagelova § 22 pålegg tilsette i barnehagen, utan hinder av teieplikt, å gi opplysingar til barnevernstenesta når det er grunn til å tru at det fins mishandling av barn i heimen eller andre formar for alvorleg omsorgssvikt, også kalt meldeplikt. I tillegg skal ein gi opplysingar til barnevernstenesta når ein blir bedd om det.

Ifølge straffelovens generelle bestemming om avverge, §196, er einkvar forplikta til å søke å avverge ei straffbar handling eller følgjene av den, på eit tidspunkt då det fremdeles er mogleg, og det framstår som sikkert eller mest truleg at handlinga er eller vil bli begått. Den generelle avvergingsplikta gjeld også tilsette i barnehagen

Alle tilsette i barnehagen har godkjent politiattest.

Overgangar

Når barnet byrjar i barnehagen

Barnehagen skal i samarbeid med foreldra leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og godt start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutinar og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjonar og knyte seg til personalet og til andre barn (Rammeplanen kap 6)

Vi legg til rette for tilvenning for barn og foreldre så lenge det er behov for det, og organiserer barnehagedagen slik at barna er i små grupper når dette er mogleg. Vi oppmodar foreldre om å nytte lang tid på tilvenninga, og kontaktar foreldre tidleg dersom vi ser at barnet ikkje slår seg til ro dei første dagane. Vi legg vekt på å dele vår kunnskap og erfaring om tilvenning med foreldre, samstundes som vi prøver å legge til rette også for foreldra sine behov knytt til eige arbeid. Personalet og foreldre må ha god dialog, slik at vi i fellesskap kan ha barnet sitt beste som grunnleggande prinsipp.

Dei første dagane i barnehagen rådar vi foreldre til å vere saman med barnet heile dagen. Vi legg stor vekt på å ha eit mest mogleg stabilt personale gjennom heile året, men dette er særleg viktig for dei yngste, og for barna som er nye. Ved å legge til rette for at nokre faste tilsette er saman med dei nye ved oppstarten, kan barnet gradvis etablere relasjonar til personalet. Pedagogane med kontaktansvar avtalar vidare med foreldra når vi prøvar å ta avskjed første gong, og kor lenge foreldra er borte frå barnet dei første dagane. Dette må

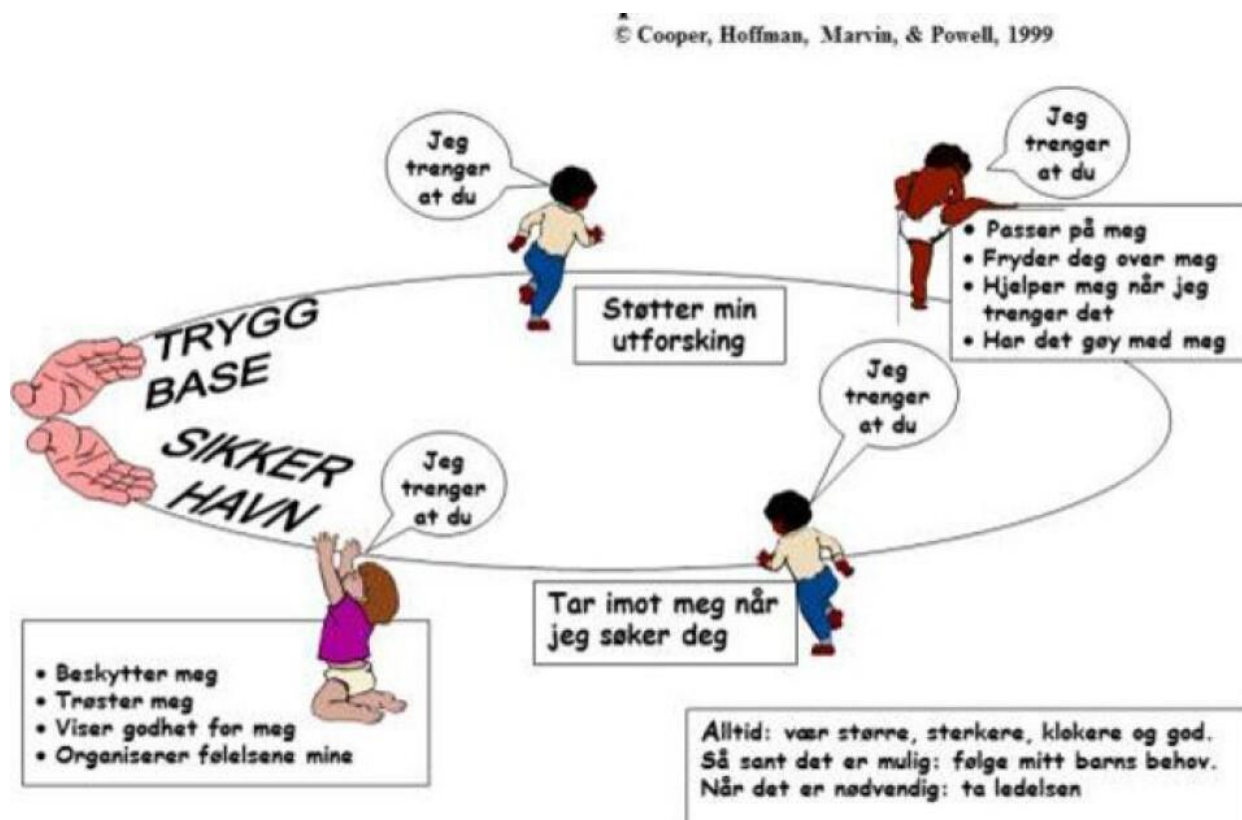
tilpassast individuelt i høve barna sine behov og kor trygg barnet er i den nye barnehagekvardagen.

Vi legg vekt på å innhente god informasjon frå foreldre om barnet, slik at personalet får eit best mogleg utgangspunkt til å forstå og tolke barnet sine signal, uttrykk og behov.

I tida før og under oppstart har vi fleire rutinar som skal bidra til å skape dialog, tydelege forventningar og god informasjonsutveksling med heimen:

- Felles foreldremøte for alle i løpet av våren før nytt barnehageår tek til.
- Besøksdagar for nye barn og foreldre i løpet av våren før oppstart. Vi ønsker å legge til rette for fleire besøksdagar før oppstart, men dette vil avhenge av tilgjengelege personalressursar
- Velkomsthfte med generell informasjon om barnehagen og kva avdeling ein skal vere på sendast ut til alle nye via e-post
- Det sendast ut samtykke-skjema via IST
- Pedagogar har velkomstsamtale via telefon med alle nye foreldre i forkant av oppstart.

Særleg viktig i tilvenningsperioden er tryggleikssirkelen som er utarbeidd av Cooper, Hoffman, Marvin og Powell. Denne modellen kan forståast både som ei tilnærming, ein modell og ein konkret metode for å utvikle trygg tilknytning; trygge relasjonar mellom barn og omsorgspersonar.

Overgongar i barnehagen

Personalet skal sørge for at barnet og foreldre får tid og rom til å bli kjende med andre barn og anna personale når eit barn byter gruppe (Rammeplanen kap 6)

I Harøy barnehage samarbeider vi tett på heile huset, vi er felles på morgonen og ettermiddag, og har felles måltid på kjøkkenet. Vi tenker det er viktig at alle barna blir kjent med alle vaksne. Barna som skal gå over til ei anna avdeling treng tid til å bli kjent der, og i tida fram mot sommarbarnehage legge vi til rette for god overgang innad i barnehagen gjennom:

- Overgangssamtalar mellom pedagogar for einskildbarn som skal byte avdeling.
- Barn som skal byte avdeling er saman med den andre avdelinga i utetid, samt går på besøk saman med andre barn og personal til den andre avdelinga
- Ved behov legg vi til rette for ny tilvenning ved overgang mellom avdelingar

I sommarbarnehagen er barn og personal saman på tvers av avdelingar, organisert med utgangspunkt i kven som er tilstades og kven som har ferie, tal på barn og personal, samt behov for nedvask av avdelingar. Slik får barna gjennom sommaren verte kjent både med fleire barn og verte trygg på større delar av lokala i barnehagen.

Barnehagen har vidare innført open dag mellom avdelingane ein gong per månad. Her får barna høve til å gjere seg kjent i heile barnehagen, verte trygg på fleire av personalet og leike saman på tvers.

Overgangen mellom barnehage og skule

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skulen leggje til rette for at barnet kan få ein trygg og god overgang frå barnehage til skule, og eventuelt til skulefritidsordninga (Rammeplanen kap 6)

I Ålesund kommune er det utarbeida ein plan for overgang frå barnehage til skule som alle dei kommunale barnehagane følg.

Vi legg vekt på at den viktigaste skuleførebuande aktiviteten dreier seg om å legge til rette for barns tryggleik og sjølvstende, førebu dei på kva som vert forventa av dei i skulekvardagen, arbeide med barna sin sosiale kompetanse og fellesskapet i gruppa. Arbeid med språk vil og vere sentralt i førskulegruppa, og observasjon / kartlegging av barna sine språkbehov vil vere sentralt som utgangspunkt for arbeidet. Som supplement i arbeidet kan vi dra nytte av pedagogisk materiell som Snakkepakken, Livet og sånn, Hvordan begynner man på skolen? og Trampoline.

Faste tradisjonar i arbeidet omkring førskulegruppa er:

- Foreldremøte på hausten med informasjon om kva som ventar barna ved skulestart.
- Besøk av første klasse i barnehagen tidleg på hausten
- Alle barna besøker skulen og SFO i løpet av året, barna vert kjent med skuleområdet inne og ute.
- 6-årstur på våren, der komande 1.klasse lærar vert invitert
- Overgangssamtalar mellom barnehage og skule/SFO, med utgangspunkt i felles mal.

- Nytt i år er at skulen vil ha eit opplegg for at førskulebarna skal bli godt kjent med skulen, og har invitert førskulegruppa fast framover ein gong i månaden. Da er det 8.klasse som er fadrar, og dei har eit opplegg for å trygge og bli kjent med førskulegruppa.

Barnehagen som pedagogisk verksemd

Barnehagen skal vere ei pedagogisk verksemd som skal planleggast og vurderast. Barn og foreldre har rett til å medverke i desse prosessane. (Rammeplan kap 7)

Planlegging

Barnehagen skal tenke og handle langsiktig og systematisk, og planlegginga må basere seg på kunnskap om barn sin trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe (Rammeplan kap 7)

I starten av kvart barnehageår legg vi vekt på å vurdere barna sin trivsel, interesser og den allsidige utvikling ved hjelp av observasjonsmateriellet ALLE MED og felles refleksjon. ALLE MED dekker 6 utviklingsområder; språkutvikling, leik, sosio-emosjonell utvikling, kvardagsaktiviteter, trivsel og sansemotorisk utvikling. Ved behov nyttar vi i tillegg TRAS for å vurdere barna sine språkbehov. Vi arbeider i denne prosessen med å sette ord på kva styrker, utfordringar og behov den aktuelle barnegruppa har.

Vi vel deretter aktuelle fokusområde for barnegruppa, med relevante mål og tiltak for å skape kontinuitet og progresjon. Styrar og pedagogiske leiarar legg føringar for fokusområde / satsingsområde og årshjul i årsplan og vi utarbeider felles mal for innkalling og referat for avdelingsmøter og pedagogmøter. Pedagogiske leiarar har ansvar for å utarbeide pedagogisk plan for avdelinga som gjenspeglar barnehagen sine overordna planar og barnegruppa sine behov, denne skal gjelde for heile året, men vert justert ved nyttår. Det utarbeidast eigne mål og tiltak i samband med tilretteleggingsmidlar, minoritetsspråklege midlar og flyktningmidlar som leggst inn i pedagogisk plan for avdelinga. Den pedagogiske plana vert konkretisert i periodeplanar og vekeplanar gjennom året.

I barnehagen kan det og oppstå behov for tettare oppfølging av barn, barnegrupper eller faktorar i omgjevnadene i kortare eller lengre periodar. Systematisk arbeid og tidlege tiltak knytt til dette kan bidra til å hindre ei negativ utvikling, og vi prøver å finne så konkrete og målretta mål som råd. Her tek vi utgangspunkt Ålesund si prosedyre for kvalitet i barnehagen og verktya «Mal for undring» og «Mal for Frå undring til tiltak». Malane skal vere til hjelp i personalet sine prosessar frå tidleg undring over til undersøking, analyse, tiltak og evaluering.

Mal frå undring til tiltak nyttast vidare som utgangspunkt for planlegging av Rekomp-arbeidet for kvar avdeling.

Arbeidet for spesialpedagogisk hjelp følger Ålesund kommune sine retningslinjer og prosedyrer for dette.

I Harøy barnehage har vi personalmøte ein gong i månaden og ca ein gong i månaden har avdelingane avdelingsmøte, pedagogane har pedagogmøte, og leiar har møte med tillitsvalgt og verneombud ved behov. Kvar dag har avdelingsleiarane morgonmøte for å planlegge dagen, samarbeid på huset og diverse anna. Kvar avdeling har morgonmøte/samling med barnegruppa der barna kan komme med sine synspunkt og der dei får informasjon om dagen.

Vurdering

Hovudformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med lov og forskrift (Rammeplan kap 7)

Planlegging og vurdering heng nært saman, og vi nyttar ALLE MED som verktøy også i vurderingsarbeidet, kombinert med munnlege og skriftlege observasjonar, praksisforteljingar og felles refleksjonar, samt bruk av prosedyre for kvalitet i barnehagen. Vidare nyttar vi kartleggingsverktøyet TRAS ved behov for å vurdere barna si språkutvikling. Vi legg vekt på å nytte verktøyet dersom det er grunnlag for undring eller bekymring omkring eit barn si språkutvikling.

Planar for systematiske tiltak knytt til barnegruppa eller einskildbarn vert utarbeidd med tidsfrister for vurderingar knytt til mål, tiltak, framgang og vidare arbeid, samt eventuelle justeringar. Desse vurderingane og justeringane gjerast i fellesskap av personalet på avdelingsmøter, samt i dialog mellom styrar og pedagogar.

Vurdering av det pedagogiske arbeidet skjer kontinuerleg i det daglege arbeidet og på møter, samstundes som vi også gjennomfører meir systematisk vurdering kvart halvår. For å sikre at vi arbeider i tråd med Rammeplan om at vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjonar som heile personalet er involvert i, legg vi vekt på å nytte IGP-metoden. Dette er ein metode der alle sine stemmer vert høyrdd, og som involverer alle som aktive deltakarar.

Metoden inneber at vi alltid arbeider i tre stadium; individuelt – gruppe – plenum. Rammeplan for barnehagen trekker fram at erfaringane og synspunkta til barnet skal inngå i vurderingsgrunnlaget. Dette prøver vi å imøtekomme gjennom arbeidet og haldningane til barns medverknad, og ved å prøve å få auge på barna sine erfaringar, opplevingar og synspunkt gjennom observasjon, praksisforteljingar og felles refleksjonar, samt bruk av prosedyre for kvalitet i barnehagen.

Til grunn for vurderingsarbeidet legg vi og vekt på dialog og innspel frå foreldre gjennom dagleg bringe- og hentesituasjonar, foreldresamtaler og foreldremøter. Foreldresamtaler tek utgangspunkt i felles mal som bygger på temaområder i Alle med, i tillegg til generell dialog omkring barna sin trivsel og allsidige utvikling. Vidare leggst det i prosedyre for kvalitet i barnehagen opp til ei tidleg involvering av foreldre ved eventuell undring over det pedagogiske arbeidet eller utviklinga og trivselen hos einskildbarn.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i arbeidet med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske verksemda. Vurderingar i høve trivsel og allsidig utvikling skal dokumenterast når det er naudsynt for å gi eit tilrettelagt tilbod. Barn har rett til vern om sin personlege integritet. Foreldre har rett til å sjå og få utlevert dokumentasjon om eigne barn, og til å få sletta eller korrigert opplysingar som er feilaktige eller misvisande. (Rammeplan kap 7)

Vi legg vekt på at dokumentasjon skal vere eit verktøy for å gjere pedagogisk arbeid synleg og open for tolking, dialog, diskusjon og innsikt. Dokumentasjon av barnehagen sin praksis vert pedagogisk dokumentasjon når personalet og barna reflekterer over og diskuterer den. Gjennom denne arbeidsmåten kan vi koble saman verdiar, praksis, barnehagen sitt mandat og pedagogiske og filosofiske teoriar, for å utfordre og vidareutvikle personalet sin kompetanse og praksis.

Arbeidet omkring Alle med, skriftlege observasjonar, praksisforteljingar, prosedyre og malar knytt til kvalitet i barnehagen, samt eventuelle andre kartleggingsverktøy som TRAS, inneber alle noko dokumentasjon både knytt til barnegruppa og til einskildbarn. Dette er nødvendig for å kunne arbeide systematisk og målretta for å sikre at alle barn får eit tilbod som er i tråd med lov og forskrift. Delar av dokumentasjonen er interne arbeidsdokument som skal bidra til å utvikle gode mål og tiltak i det vidare arbeidet, og vert makulert når arbeidet er ferdig. Denne dokumentasjonen vil også vere anonymisert i den grad det omhandlar personopplysningar. Anna dokumentasjon kan vere sentralt å ta vare på for vidare oppfølging i eit lengre tidsperspektiv. Dette gjeld t.d dokumentasjon frå foreldresamtaler og dokumentasjon knytt til uro eller bekymring om eit barn sin trivsel og utvikling. Slik dokumentasjon vil kunne vere skjema for undring knytt til einskildbarn, pedagogisk rapport, eventuelle oppmeldingar til PPT og individuelle pedagogiske planar. Dette er dokumentasjon som vil ligge i barnet si mappe, og det leggst vekt på å verne om barnet sin integritet og å ha eit etisk perspektiv i dette arbeidet. Utarbeiding av slik dokumentasjon vert og gjort i samråd med foreldre. I tillegg kan det vere nødvendig å ta vare på einskildobservasjonar relatert til mistankar om vald og overgrep.

Dokumentasjon vert i tillegg til oppfølging, vurdering og justering av det pedagogiske arbeidet også nytta til å synleggjere barnehagekvardagen, aktivitetar og det barn opplever og erfarer, og det pedagogiske arbeidet. Dette gjer vi gjennom bruk av bilete og tekst som hengast opp i barnehagen, og som leggst i barna sine permar. I permene legg vi og teikningar og anna som barna lagar.

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbodet for barn som treng ekstra støtte

Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbodet etter barna sine behov og føresetnader, også ved behov for ekstra støtte i kortare eller lengre periodar.

Barnehagen skal arbeide målretta og systematisk for at barn som treng ekstra støtte får eit inkluderande og likeverdig tilbod, og slik vere ein del av eit meningsfullt fellesskap.

Om det er grunn til å tru at barnet sitt behov ikkje kan dekkast innanfor det allmennpedagogiske tilbodet, skal barnehagen opplyse foreldra om retten til å krevje ei sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. Barnehagen skal sørge for at barn som mottok spesialpedagogisk hjelp, inkluderast i barnegruppa og i det allmennpedagogiske tilbodet.

(Rammeplan kap 7)

Ålesund kommune ynskje å gi alle barn eit likeverdig tilbod med høg kvalitet og god praksis. Eit likeverdig tilbod vil krevje både tilretteleggingar og lokale tilpassingar av innhald. Tidleg innsats handlar om eit godt pedagogisk tilbod og tilpassa omsorg til alle barn. Kvaliteten handlar om dei opplevingar og erfaringar både barn, foreldre og tilsette har av tilbodet som vert gitt, og blir skapt gjennom samhandling.

Vi ynskje ei heilskapleg tilnærming til arbeidet. For oss handlar heilskapleg tilnærming om at barn sine uttrykk forståast i lys av både individuelle føresetnader og omgjevnadane og

miljøet barnet er ein del av. Dette gjer at vi viser interesse for alle element som kan påverke barnet si trivsel utvikling og læring.

I Harøy barnehage legg vi vekt på å bygge på kunnskap og felles refleksjon omkring barna sin trivsel og allsidige utvikling, både individuelt og i gruppe, og nyttar som nemnt ovanfor fleire verktøy i planleggings-, vurderings- og dokumentasjonsarbeid. Særleg viktig ved behov for individuell tilrettelegging er systematisk observasjon og vurdering gjennom bruk av prosedyre for Kvalitet i barnehagen, Alle med og TRAS. Kunnskapen vi gjennom desse kan innhente om barna sine behov, miljøfaktorar og relasjonelle perspektiv kan bidra til at mål og tiltak gjev positiv effekt for barna si utvikling.

Barnehagen sitt arbeid med planlegging og vurdering er viktige føresetnader for å kunne tilpasse det allmennpedagogiske tilbodet til barn etter behov.

Vi sett fokus på å arbeide i mindre grupper, t.d leikegrupper og språkgrupper, for å trygge og gjere barna meir kjent med kvarandre, samt skape auka rammer for at personalet kan vere støttande i lek, aktivitet og samspel for barna. Vi ønsker å legge til rette for at alle barn får delta i eit inkluderande og meningsfullt fellesskap, at barna får utvikle god posisjon og tilhørighet i gruppene, har leikevenner og får tilgang til lek og aktivitet.

Vi ønsker å arbeide i tråd med verdisyn knytt til funksjonelt mangfald, dvs eit verdisyn som inneber at samfunnet fullt ut aksepterer at det er samansett av eit mangfald av unike individ, som alle har unike evner og behov. I dette ligg det ein tanke om at rammene i fellesskapet må vere så vide at alle kan delta med dei føresetnadene dei har. Vi legg og særleg vekt på at det skal vere samanheng mellom det allmennpedagogiske arbeidet, tilpassing og tilrettelegging for barnegrupper eller einskildbarn og eventuelle spesialpedagogiske vedtak.

Arbeidsmåtene til barnehagen

Progresjon

Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom val av pedagogisk innhald, arbeidsmåtar, leiker, materiale og utforming av fysisk miljø (Rammeplan kap 8)

Vi legg vekt på å legge til rette for progresjon med utgangspunkt i alder, barna sine individuelle føresetnader og modning. Vi bygger på og utvidar barna sine interesser, og prøvar å tilrettelegge slik at barna både kan gjenkjenne, gjenta og fordjupe seg i ulike tema, aktiviteter og leiker. Vi ønsker at alle barna skal ha gode opplevingar av mestring i barnehagedagen.

Vi arbeider med utgangspunkt i både langsiktige planar, og kvardagen her og no. Det fysiske miljøet, møblering, val av leiker og utforming av leikemiljø bygger på barna sine interesser og behov.

Med utgangspunkt i ICDP (kvalitet i samspel), legg vi m.a. vekt på å finne barna si næraste utviklingssone (Vygotskij), og at personalet skal vere støttande stillas i barna si utvikling. (Bruner).

Vi legg vekt på å sjå progresjon i samband med vurdering, og at dette skal bygge på observasjonar og refleksjonar som heile personalgruppa er involvert i. Vi forstår progresjon

som ei jamn utvikling med glidande overgangar mellom aldersgruppene. Vi tek utgangspunkt i barn sine interesser og eksisterande kunnskap, bygg vidare på dette, gir meining til det barna opplever, for så å utdjupe og utvide barna sin kunnskap. Denne måten å sjå progresjon på er i tråd med bruk av dialog 2, den meiningsskapande og utvidande dialogen, i ICDP.

Fagområda

Målsettingar knytt til fagområda rettar seg mot barna sine opplevingar og deira heilskaplege læring og utvikling. Målsettingane er formulerte som prosessmål og ikkje kunnskapsmål, og det er sjølvne læringsområdet og arbeidsmåtane knytt til det enkelte fagområdet som skal leggjast vekt på. Det vil seie at barna skal få oppleve.., bli kjent med.., erfare.., øve seg.., prøve ut.., ulike element innanfor kvart fagområde. Kvart fagområde dekkjer eit vidt læringsfelt og dei opptrer sjeldan isolert, så det vil vere naturleg å arbeide tverrfagleg gjennom ulike tema og i kvardagssituasjonar. Med utgangspunkt i årsplan og årshjul planlegg avdelingane eit allsidig og variert pedagogisk tilbod ut frå barna sin alder og interesser. Barnegruppene sine samansettingar og føresetnader vil til ei kvar tid påverke korleis vi arbeider

Kommunikasjon, språk og tekst

Vi ser på fagområdet Kommunikasjon, språk og tekst som gjennomgripande for alle aktivitetar i barnehagen, både planlagde og spontane. Det handlar mellom anna om nonverbal og verbal kommunikasjon, og korleis vi vaksne kommuniserer med og skaper rom for samtale med barna. Vi må sette ord på det som er rundt oss og det som skjer i kvardagen, og vi må hjelpe barn til å utvide eiga forståing. Dei vaksne må vere tydelege språkmodellar og bruke språk tilpassa barna sin alder og utvikling. Vi må gi barna varierte og rike erfaringar i kvardagen, og moglegheit for å kunne samtale om eigne opplevingar, tankar og kjensler. Vi må også legge til rette for barna sin eigen leik og aktivitet, der dei får bruke språket utifrå eigne opplevingar og føresetnader. I tillegg handlar dette fagområdet også om at barna får møte ulike tekster gjennom bøker og forteljingar, der vi utnyttar dei ulike fasane i ei lese- og forteljarstund (samtale og bevisstgjeriing før, under og etter lesing), samt at vi nyttar song, rim og regler som høver til aktivitetar og gjeremål i barnehagen, og at barna sjølvne får rom til å vere skapande i kommunikasjon, språk og tekst.

Kropp, rørsle, mat og helse

Fagområdet Kropp, rørsle, mat og helse handlar mellom anna om barna sine motoriske ferdigheiter og kroppskontroll, om variert kroppsleg aktivitet, om barna sine sanseerfaringar, og om godt kosthald, helse og livskvalitet. Arbeidsmetodane i barnehagen er t.d. at barna får øve på å meistre i høve alderen og øve på å verte sjølvstendige i dei ulike kvardagsaktivitetane som på- og avkledding, måltid, turgåing og leik. Barna får også ta del i utegrupper og tur dagar, og vi ynskjer å ha eit bevisst forhold til bruk av barnehagen sitt nærmiljø. Vi tilrettelegg det fysiske miljøet inne, særleg med tanke på motorisk aktivitet for dei minste barna. Vidare vert barna kjent med sang og musikk med rørsler, og får på den måten kroppslege erfaringar knytt til ord og rytme. Barnehagen har smøremåltid der vi har

fokus på god tid og ro til å ete, ein sunn og god mat, og god hygiene med mellom anna vask av hender før og etter mat.

Kunst, kultur og kreativitet

Fagområdet Kunst, kultur og kreativitet handlar om at barna skal få oppleve kunst og kultur, samstundes som dei får høve til å vere kreative og kunne uttrykke seg estetisk. Vi ynskjer å ha blick for barna sin lek og barna si eiga kulturskaping, og at barna skal få oppleve gleden ved å skape noko i fellesskap med andre. Vi legg vekt på å tilrettelegge aktivitetar som høver til fagområdet etter barna sin alder og føresetnader, og vi ynskjer å ha fokus på barna sine prosessar i utforsking og eksperimentering med materiell. Bruk av foto vil vere eit viktig reiskap for å bygge vidare på det barna opplever og viser interesse for i kvardagen. Dette fagområdet vil vere med på å prege arbeidet med ulike tema som er knytt til tradisjonar, høgtider og merkedagar, og årshjulet vårt.

Natur, miljø og teknologi

Fagområdet Natur, miljø og teknologi kan handle om opplevingar og det å få inspirasjon i naturen, om kjennskap og forståing for dyr, planter, landskap, årstider og ver, og om samspel mellom menneske og naturen og ei gryande forståing for berekraftig utvikling. Vi følgjer årstidene i barnehagen og arbeider med tema i høve dette, mellom anna å sjå på korleis naturen endrar seg i løpet av året. Vidare nyttar vi utegrupper og turgrupper, og vi går ofte på gardsbesøk der vi møter kyr, høns og kyllingar, og vi går i Mummiskogen der vi mellom anna kan følgje fuglelivet. Dei eldste barna har tilgang til datamaskin i lek og aktivitet. Vi ynskjer at barna skal få kjennskap til kildesortering og korleis vi kan ta vare på naturen, og korleis vi kan ta vare på barnehagen sine leiker og anna utstyr.

Mengd, rom og form

Fagområdet Mengd, rom og form handlar om matematisk kompetanse som for eksempel tal og teljing, å utforske rom og form, finne samanhengar, plassering og system. Vi arbeider med fagområdet gjennom lek, eksperimentering og kvardagsaktivitetar. Det å rydde på avdelingane har også ein slik funksjon; barna sorterer og setter ting i system. Vi har bygge- og konstruksjonsleiker, puslespel, spel, bruk av data, og vi nyttar Mattemeisen med dei eldste. Teljing, mengde, størrelse, lokalisering, figurar, mønster og samanlikning er m.a. noko av det som er med på å prege samspelet i det daglege. Dei vaksne sitt fokus på, og korleis ein set ord på og viser tal, rom og form i det daglege, vert avgjerande for barna sine erfaringar i dette fagområdet

Etikk, religion og filosofi

Fagområdet Etikk, religion og filosofi handlar mellom anna om korleis vi møter verda omkring oss, om verdiar og haldningar, om religion og livssyn, og om mangfaldet i samfunnet vi lever i. Gjennom at barnehagen arbeider med tema som høver til året, og markerer høgtider og merkedagar, vil dette fagområdet ha ein naturleg plass gjennom heile året. Vi planlegg aktivitetar og brukar mellom anna sangar og bøker som høver til årshjulet. Vi ynskjer også å vere undrande og nysgjerrige vaksne som skaper undrande og nysgjerrige barn som reflekterer over og undrar seg over dei store spørsmåla i livet som for eksempel livet og døden og naturfenomen. Vidare er etikk og filosofi viktige moment innanfor arbeidet med ICDP, der nære relasjonar mellom menneske står i sentrum.

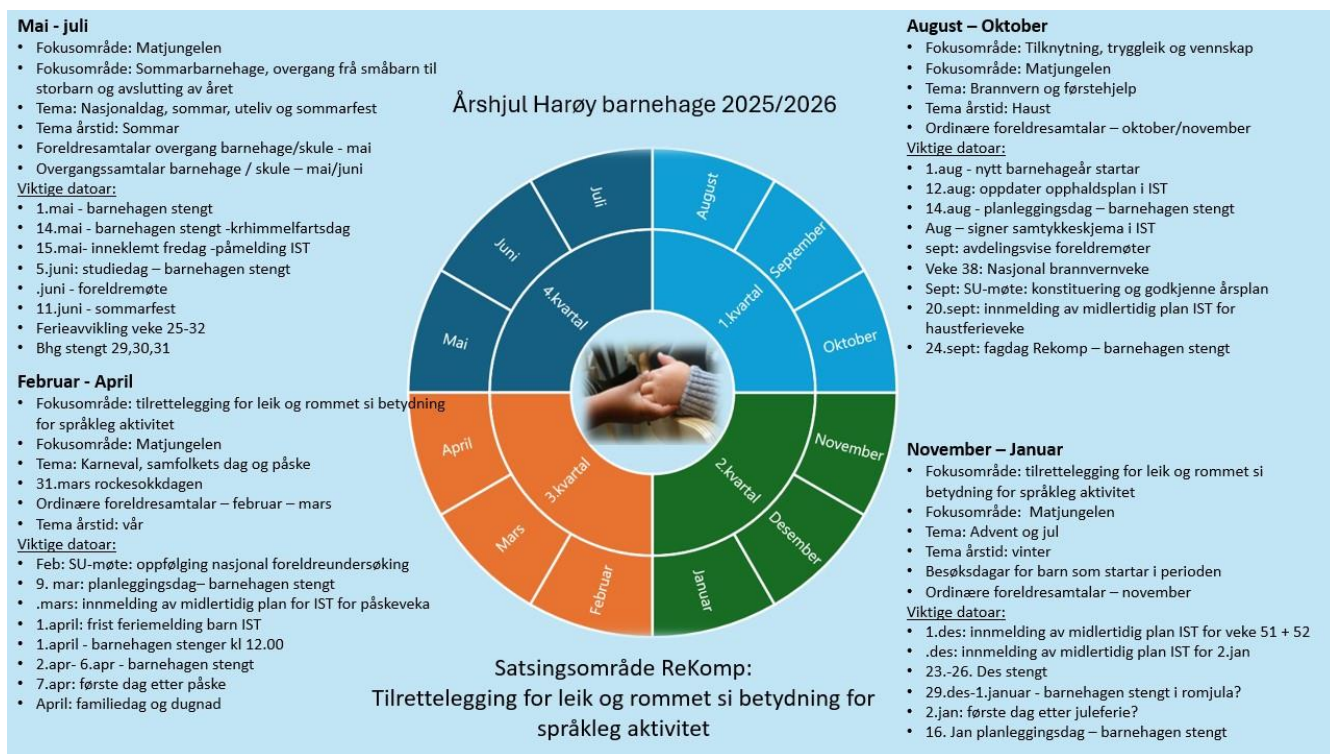

Nærmiljø og samfunn

Fagområdet Nærmiljø og samfunn handlar om å vere deltakande i eit demokratisk samfunn, om kunnskap og tilnytning til nærmiljø og lokalsamfunn, og om barn og media. Fagområdet er sterkt vektlagt i barnehagen gjennom det daglege arbeidet med ICDP og barn sin rett til medverknad. Fagområdet vert også arbeidd med gjennom turar og utegrupper, samarbeid med skule, bruk av bibliotek og idrettshall, brannstasjon, samt dialog og leik omkring spontane tema som butikk, arbeidsplassar, familien vår, sjø og fjøre, alt med utgangspunkt i barna sine interesser. Barnehagen arrangerer også ulike samankomstar gjennom året, og deltek på enkelte lokale arrangement. Barna får følgje nærmiljøet gjennom årstidene, og vi arbeider med miljøvern gjennom å plukke boss og rydde etter oss når vi er på tur.

Årshjul

Kjelder

Rammeplan for barnehagen: <https://bit.ly/2RloJJp>

Lov om barnehager: [Lov om barnehager \(barnehageloven\) - Lovdata](#)

Stortingsmelding nr 6: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-6-20192020/id2677025/>

FN's berekraftsmål: <https://www.fn.no/Om-FN/FNs-baerekraftsmaal>

Barnekonvensjonen: <https://www.fn.no/Om-FN/Avtaler/Menneskerettigheter/Barnekonvensjonen>